

Nr B 64

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående omjustering av reglerna för fastighetstaxeringsvärdenas inverkan på beräkningen av stipendier vid vissa läroanstalter.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sveningsson* (I: B 44) och den andra inom andra kammaren av herr *Magnusson* i Borås (II: B 56), har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan omjustering, att vederbörlig hänsyn måtte tagas till de ändrade fastighetstaxeringsvärdena vid uppgörande av tabeller för beräkning av stipendier vid studiebidragsberättigade läroanstalter.

I motionerna har, med åberopande av motionen II: 328 vid 1958 års A-riksdag, anförts följande.

Den under år 1957 företagna fastighetstaxeringen medförde speciellt höga taxeringsvärden på jordbruksfastigheter, vilket för jordbrukarna på olika sätt har inverkat oförmånligt.

När det gäller beräkning av stipendier vid vissa läroanstalter t. ex. folkhögskolor, lantmannaskolor och yrkesskolor påverkas stipendierna i mycket hög grad av föräldrarnas förmögenhetsställning. Genom att t. ex. värdena för vissa gårdar t. o. m. fördubblats ställes ofta ungdomar från sådana hem utan varje möjlighet att erhålla stipendier.

Visserligen har de fr. o. m. budgetåret 1957/58 tillämpade skalorna vid beräkningen av stipendierna medfört, att förmögenhetstalet justerats upp, innebärande bl. a. en höjning av det belopp, som ej erhåller minuspoäng vid beräkningen, från 15 000 kr. till 20 000 kr. Vi anser emellertid, att denna justering icke är tillräcklig för att kompensera den fiktiva ökning i förmögenheten, som uppstod för jordbrukarna genom höjningen av taxeringsvärdena. Den största ökningen i skalorna innebär icke mer än 33 procent, medan ökningen av taxeringsvärdena, som tidigare nämnts, varit många gånger större. För vinnande av större rättvisa för jordbrukarungdomen anser vi därför att ett förmögenhetsbelopp av minst 25 000 kr. icke skall erhålla någon minuspoäng vid beräkningen av stipendierna och att skalorna justeras därefter.

Statsutskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden från statskontoret och studiehjälpsnämnden.

Statskontoret har anfört följande.

Statskontoret vill erinra, att studiehjälpsnämnden jämlikt 86 § kung. 1953: 530 angående statlig studiehjälp åt elever vid vissa läroanstalter äger meddela erforderliga bestämmelser rörande tillämpningen av nämnda kungörelse. Motsvarande befogenhet tillkommer lantbruksstyrelsen, skolöverstyrelsen resp. överstyrelsen för yrkesutbildning såvitt avser den statliga stu-

diehjälpen åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter (kung. 1953: 515), folkhögskolor (kung. 1953: 531) resp. statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning m. fl. (kung. 1953: 532). I samråd med angivna myndigheter företager studiehjälpsnämnden i regel årligen, under beaktande av den allmänna inkomstutvecklingen och penningvärdeförändringarna justering av de i motionerna åsyftade förmögenhetstabeller, som studiehjälpsnämnden utarbetat. Enligt vad statskontoret under hand inhämtat, torde en dylik justering av tabellerna komma att företagas jämväl för budgetåret 1958/59, därvid resultatet av 1957 års fastighetstaxering lärer komma att vinna beaktande.

Mot bakgrunden av det ovan anförda föreslår statskontoret, att förevarande motioner icke föranleda någon riksdagens åtgärd.

Studiehjälpsnämnden har anfört följande.

De av studiehjälpsnämnden och övriga stipendieutdelande myndigheter använda tabellerna för beräkning av behovsprövade stipendier omräknas inför varje nytt budgetår med hänsyn till den allmänna inkomstutvecklingen, penningvärdeförändring m. m. Sålunda kommer givetvis de höjda taxeringsvärdena att beaktas vid justeringen av den tabell rörande förmögenhet, som skall användas budgetåret 1958/59. För budgetåret 1957/58 kan någon ändring av tabellen ej ske, då stipendieutdelningen praktiskt taget är avslutad för alla berörda skolor. Det bör härvid också beaktas, att beräkningen av stipendierna innevarande budgetår grundats på taxeringsuppgifterna från 1957 års allmänna taxering, vid vilken de höjda taxeringarna å fastigheter icke varit relevanta.

Studiehjälpsnämnden finner motionerna icke behöva föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet. Studiehjälpsnämnden och övriga stipendieutdelande myndigheter på förevarande område synas äga befogenhet att meddela erforderliga bestämmelser för tillämpningen av de stipendieförfattningar, varom här är fråga.

Enligt den tabell för föräldrarnas behållna förmögenhet, som utfärdats av studiehjälpsnämnden i samråd med övriga stipendieutdelande myndigheter för att användas under budgetåret 1958/59, medför en förmögenhet om högst 30 000 kronor icke minuspoäng för stipendiesökande barn utan syskon.

Under återopande av vad sålunda anförts och med hänvisning till vad statskontoret och studiehjälpsnämnden i sina remissyttranden framhållit hemställer utskottet,

att motionerna I: B 44 och II: B 56 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 28 oktober 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 65.